

03.07.2017

Прес-реліз

НАРЕШТІ “НЕЙТРАЛІТЕТ”: ІНВЕТОРИ ОЦІНИЛИ БІЗНЕС-КЛІМАТ УКРАЇНИ У 1-МУ ПІВРІЧЧІ 2017

Індекс інвестиційної привабливості України за версією топ-менеджерів членських компаній Європейської Бізнес Асоціації покинув негативну площину. Цього разу показник помітно зріс і склав 3,15 балів (за 5-бальною шкалою)*. Минулого року індекс становив: 2,88 та 2,85 бали – у червні та грудні відповідно.

Останній раз позначка індексу перетинала рубіж у 3 бали лише наприкінці 2011 року. Здається, бізнес потроху оговтується від постійного стресу кризових років та нарешті починає займати активну позицію.

Чи значить це, що бізнес-клімат став більш прогнозованим?

Чим можна пояснити зростання оптимістичних настроїв серед іноземних інвесторів?

Що прогнозують топ-менеджери на найближчі 6 місяців?

Що потрібно зробити, щоб забезпечити подальше покращення інвестиційного середовища в Україні?

Ми проаналізували експертні оцінки **142 керівників** найбільших міжнародних та українських компаній та маємо відповіді на всі ці запитання.

ВДАЛИЙ СТАРТ

2017 рік для багатьох галузей розпочався досить вдало. Дійсно, впродовж попередніх 6 місяців ми часто чули від наших членських компаній хороші новини про окрему увагу Уряду до розвитку інновацій, ІТ та креативної економіки, розбудову виробничих потужностей, відкриття додаткових дослідницьких центрів й терміналів, розширення або укрупнення торговельних мереж, запуск авіа-рейсів лоукостерів тощо.

У квітні Уряд відзначив рік своєї роботи під головуванням Володимира Гройсмана і бізнес-спільнота мала нагоду підсумувати основні здобутки КабМіну, відмітивши цілу низку позитивних зрушень – див. [візуалізацію](#). Серед основних позитивів респонденти виокремлюють відкритість державних даних, поступову дерегуляцію, помітний розвиток електронних сервісів (зокрема, електронну систему відшкодування ПДВ), спрощення процедури отримання дозвільних документів на будівництво, мораторій на перевірки, послаблення валютного контролю, запровадження інституту приватних виконавців, прийняття закону про squeeze-out тощо.

Неквапливими, але впевненими кроками Україна здобула довгоочікуваний безвізовий режим, який став своєрідним маркером розвитку нашої країни за європейським зразком. Ця чудова новина майже співпала з вдалим проведенням міжнародного конкурсу Євробачення, який відкрив Україну як новий перспективний та недорогий туристичний напрямок.

ТОДІ ЧОМУ ЛИШЕ 3,15?

Результати нашого опитування показали, що негативні настрої бізнесменів не зникли, але справді послабилися. Наприклад, наприкінці 2016 року інвестори вказували на обережний розвиток та поступову адаптацію до економічних умов. Зараз же мова йде про незначний, але вже помітний прогрес.

У 1-му півріччі ми маємо 54% незадоволених бізнес-кліматом інвесторів. Проте, цей показник на 13% нижчий за попередній, адже у грудні таких було 67%. Інвестиційний клімат став більш передбачуваним, тому що не відбувалося різких погіршень ситуації, а бізнес за цей час звик до існуючих умов і поживав свою активність.

Відсоток задоволених поточним станом справ також збільшився, якщо порівняти з минулорічним результатом. Наразі 13% топ-менеджерів вважають бізнес-середовище сприятливим (у кінці 2017 року таких було лише 9%).

В той самий час, «старі» проблеми, як то корупція та надто повільний темп реформ у деяких сферах (наприклад, судова та земельна реформи), не зникли. Проте ситуація в країні стала більш стабільною. Саме тому, на наш погляд, цього разу більшість опитаних оцінили інвестиційне середовище нейтрально.

ЩО ПОТРІБНО ЗРОБИТИ, ЩОБ ВТРИМАТИ ПОЗИТИВНИЙ ТРЕНД

З помітно більшим оптимізмом інвестори дивляться у майбутнє. Так, 46% опитаних впевнені, що бізнес-клімат стане кращим до кінця 2017 року (у минулій хвилі так вважало 35% респондентів).

38% директорів членських компаній Асоціації також вважають, що український ринок буде сприятливим для залучення нових інвестицій у другій половині 2017 року.

І лише 19% схиляються до протилежної думки. Це мало у порівнянні з 42% респондентів, які у грудні 2016 року не вважали ринок України привабливим для нових інвесторів у першому півріччі 2017го.

Серед топ-пріоритетних проблем, які потребують особливої уваги з боку влади бізнес назвав три незмінні позиції:

Боротьба з корупцією – 36%

Судова реформа – 20%

Земельна реформа – 11%

Поодинокі учасники також відмітили такі негативні фактори, як: повільний темп реформ, зависокі ставки кредитування бізнесу, конфлікт на Сході, бюрократія, контрабанда та тіньова економіка тощо.

Отже бачимо, що попри підвищення інтегрального показника до ідеалу нам ще далеко. Однак те, що індекс вийшов з негативного значення і наразі займає нейтральну позицію, свідчить про те, що в державі поступово відбуваються зміни на краще.

***ЯК МИ ВИМІРЮЄМО ІНДЕКС**

Європейська Бізнес Асоціація щоквартально задає директорам своїх членських компаній 5 питань:

- 1) що ви думаєте про поточний інвестклімат;
- 2) чи змінився він у порівнянні з попереднім кварталом;
- 3) які ваші прогнози, як зміниться інвестклімат наступного кварталу;
- 4) чи вигідно буде інвестувати в Україну в наступні 3 місяці;
- 5) як зміни в вашій галузі ви очікуєте найближчого кварталу та одне бонусне питання – який з органів державної влади є наразі найбільш та найменш ефективним?

Ми використовуємо шкалу Лайкерта, яка має 5 градацій, де: 1 – це вкрай негативно, а 5 – вкрай позитивно. 3 – нейтрально.

Про більш детальну інформацію запитуйте у колег з департаменту комунікацій Асоціації – pr@eba.com.ua або 044 496 06 01.

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА:

Європейська Бізнес Асоціація - неурядова організація, яка об'єднує понад 900 європейських, міжнародних та вітчизняних компаній, які працюють в Україні. Сьогодні Асоціація є провідною організацією міжнародного бізнесу в Україні. Європейська Бізнес Асоціація була створена в 1999 році. Ініціатором її створення була Європейська Комісія, яка зацікавлена в підтримці європейського бізнесу в Україні та налагодженні двосторонніх зв'язків Україна-ЄС. Беручи до уваги пріоритети України щодо євро інтеграції в Європейський Союз, основною метою діяльності Асоціації є налагодження стосунків європейського бізнесу з представниками влади в Україні для співпраці щодо створення сприятливих умов ведення бізнесу та залучення прямих іноземних інвестицій в економіку держави. Детальна інформація на сайті: www.eba.com.ua

Партнер дослідження – компанія Gemius (<http://www.gemius.com.ua/>).